

Kaksi kukkakärpästen (Diptera, Syrphidae) keräysretkeä Lappiin Kilpisjärven takatuntureille

Antti Haarto

Haarto, A. 2002: Two trips to collect hoverflies (Diptera, Syrphidae) in the mountains of Kilpisjärvi in Finnish Lapland. — Sahlbergia 7: 26-32. Helsinki, Finland, ISSN 1237-3273.

Two trips for collecting hoverflies to Finnish Lapland (province *Le*) were made, one to the Urttas area in 1998, and the other one to the Pumbovarri area in 2001. Four hoverflies were recorded as new to the Finnish fauna: *Platycheirus nigrofemoratus* Kanervo and *Parasyrphus groenlandicus* (Nielsen), were found in the Urttas area. *Platycheirus ramsarensis* Goeldlin, Maibach & Speight and *Platycheirus subordinatus* Becker were found in the Pumbovarri area. Altogether 29 species were collected from the two main research areas and 6 more species near the mountain Saana.

Antti Haarto, Eläinmuseo, 20014 Turun yliopisto.

E-mail: Antti.Haarto@TurkuAMK.fi

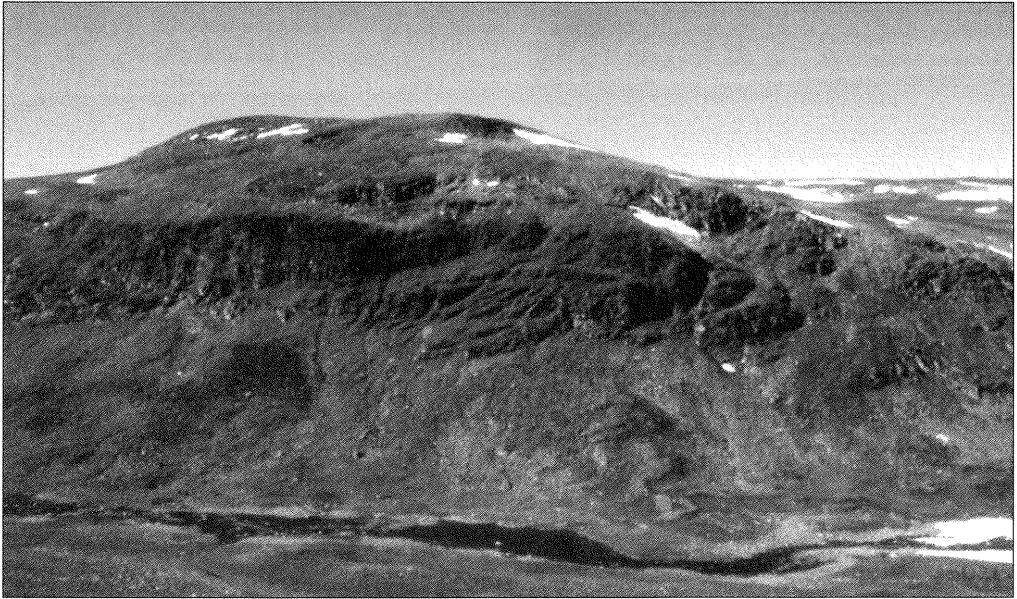
Johdanto

Kilpisjärven takatunturit ovat Suomen korkeimmat tunturit. Alue muistuttaa Norjan ja Ruotsin tunturialueita, joista Suomen Lapin tunturit eroavat matalampina. Norjan ja Ruotsin tunturialueilla tavataan kukkakärpäslajeja, joita Suomesta ei vielä ole löydetty, mutta joiden esiintyminen myös Suomessa on erittäin todennäköistä. Kukkakärpäslajien levinneisyys Suomen pohjoisilla alueilla tunnetaan huonosti. Tutkimusalueeksi valittiin Urttaksen alue ja Pumbovarrin ympäristö, joiden tiedettiin olevan kasvillisuudeltaan Saanan, Mallan ja Annjalonjin lisäksi Kilpisjärven alueen hienoimpia. Urttaksen ja Pumbovarrin alueelta on hyönteisistä erittäin vähän aikaisempia havaintoja.

Retki Urttaksen alueelle 1998

Kevättalvella 1998 suunnittelimme Arto Avannon ja Janne Jokisen kanssa kesäksi retkeä ja vuorossa oli retki Lappiin. Päätimme suunnata retken Urttaksen alueelle, jossa minä ja Arto Avanto olimme käyneet jo kesällä 1990. Tarkkaa ajankohtaa emme retkelle sopineet, vaan päätimme lähteä heti kun kesä olisi tarpeeksi pitkällä ja

säätilanne näyttäisi hyvältä. Heinäkuun ensimmäisen viikon jälkeen Kilpisjärven sääennuste lupasi lämmintä poutasäätä ja Lossujärvi oli juuri sulannut, mikä kuvasi hyvin kesän edistymistä alueella ja toisaalta se mahdollisti pääsyn lentokoneella lähelle Urttasvaaraa. Saavuimme Lossujärvelle aamupäivällä 12.7.1998 ja iltapäivän keräsimme kärpäsiä ja perhosia kauniissa säässä Urttasvaaran (769:26) pahtojen alla olevilla rehevillä niityillä. Seuraavien päivien (13.-18.7.1998) keräilyt keskittyivät Urttaksen alueen paljakoille varsinkin alueelle, jolla kasvoi runsaasti lapinvuokkoa (*Dryas octopetala* Linnaeus). Parhaita kärpäskukkia olivatkin juuri lapinvuokko ja ruusujuuri (*Rhodiola rosea* Linnaeus). Urttasvaaran pahtojen alla olevat niityt ovat noin 900 metrin korkeudella ja paljakalla oleva lapinvuokkokasvusto on noin 1000 metrin korkeudella. Avannon ja Jokisen keräykset keskittyivät suurperhosiin, mutta sain heiltä myös muutamia kärpäsiä. Palasimme Kilpisjärvelle aamulla 19.7.1998 ja koska oli todella hieno sää, päätimme kerätä Saanan ja Jeähkkasin välisessä maastossa vielä ennen etelään lähtöä.

Kuva 1. Urttasvaara. Fig. 1. Urttasvaara.

Retki Pumbovarrin ympäristöön 2001

Harkitsimme Avannon ja Jokisen kanssa seuraavan lapinretken kohteeksi Pumbovarrin aluetta ollessamme vielä Urttaksella. Retki oli tarkoitus tehdä jo kesällä 2000, mutta kesällä 2000 Kilpisjärven säätilanne ei kehittynyt suotuisaksi, joten retkeä siirrettiin vuodella. Siirtymiseen Kilpisjärveltä Pumbovarrille päätettiin käyttää helikopteria, jolloin mukaan voitiin ottaa enemmän tarvikkeita ja vähän mukavuusiakin. Tällä kerralla hyönteisten tutkimusryhmään liittyi myös Kari Järventausta, joka keskittyi lähinnä vesiperhosten tallentamiseen. Avannon ja Jokisen keräykset kohdistuivat jälleen suurperhosiin, mutta sain heiltä ja Järventaustalta myös muutamia kärpäsiä. Retken ajankohta päätettiin jälleen sääennusteen perusteella. Saavuimme Pumbovarrille helikopterilla illalla 9.7.2001 kauniissa säässä ja leiriydyimme Pumbovarrin rinteeseen eteläpuolelle pienen lammen rannalle. Arviomme säätilan kehittymisestä ei aivan toteutunut, sillä lämmin ilmamassa ei yltänytkaan Kilpisjärvelle. Sää oli kuitenkin kohtuullinen, sillä lämpöä oli päivisin lähes 18°C ja pääosin poutaa, mutta navakka tuuli

häiritsi päivisin. Helikopteri tuli noutamaan meidät aamulla 16.7.2001 viime hetkellä, sillä vettä satoi ja pilvet olivat alhaalla ja painumassa vieläkin alemmaksi, jolloin lentäminen olisi tullut mahdolliseksi. Pumbovarrin kallioperässä on erittäin runsaasti kalkkia ja kasvilajisto on myös poikkeuksellisen rikas. Täälläkin parhaita kärpäskukkia olivat lapinvuokko ja ruusujuuri aivan kuten Urttaksen alueellakin.

Havainnot vuonna 1998

Urttasvaaran pahtojen (Kuva 1) alla olevilla rehevillä niityillä keräsin kukkakärpäsiä vain yhtenä päivänä 12.7.1998, mutta silti sieltä löytyi pienestä yksilö- ja lajimäärästä huolimatta mielenkiintoisia lajeja. Kiinnostavin löytö oli koiras lajista *Platycheirus nigrofemoratus* Kanervo, joka oli Nyky-Suomelle uusi laji. *P. nigrofemoratus* on holarktinen laji, joka tunnetaan Euroopasta aikaisemmin Ruotsista *To: Abisko*, *To: Keinovuopio* ja *Lu: Nikkaluokta* (Bartsch 2001; Steenis 1998), Norjasta (Nielsen 1999) sekä Venäjältä Petsamon alueelta, josta Kanervo on kuvannut lajin 1934 (Vockeroth 1990).

Kuva 2. Lapinvuokkasavusto Urttakseen alueella.

Fig. 2. Mountain avens (*Dryas octopetala* Linnaeus) on the Urttas mountains.

Urttasvaaran niityiltä löytyi toinenkin kiinnostava laji, *Cheilosia semifasciata* Becker, jota löytyi 12 yksilöä. Laji on Suomessa harvinainen ja tunnetaan ainakin paikoista *N*: Helsinki, *N*: Espoo ja *Le*: Kilpisjärvi, Malla (Hellén, 1929). Lajin *C. semifasciata* tunnettu ravintokasvi on isomaksaruoho (*Sedum telephium* Linnaeus), jota ei kuitenkaan kasva pohjoisessa (Hämet-Ahti *et al.*, 1986). Lapissa lajin mahdollinen ravintokasvi on ruusujuuri, jota kasvoi niityillä ja pahdan reunoilla. Keski-Euroopasta on kuvattu ruusujuurella elävä laji *Cheilosia rhodiolae* Schmid (Schmid, 2000). Tähän lajiin Urttakselta löydetty yksilöt eivät kuitenkaan kuulu. Taulukossa 1 on lueteltu Urttasvaaran niityltä kerätyt kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Yllättävin löytö Urttakseen alueen paljakoilta 14.7.1998 oli lajin *Parasyrphus groenlandicus* (Nielsen) koiras. Yksilö löytyi materiaalia määrittäessä Lapissa yleisen lajin *Parasyrphus tarsatus* (Zetterstedt) yksilöiden joukosta. Lajin *P. groenlandicus* yksilö saatiin lapinvuokkoa

Taulukko 1. Urttasvaaran (769:26) niityltä 12.7.1998 talletetut kukkakärpäset.

Table 1. Hoverflies collected 12.7.1998 from the meadow of Urttasvaara (769:26).

Laji / Species	Yksilöt / Specimens
<i>Cheilosia alpina</i> Zetterstedt	4♀
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	2♂
<i>Cheilosia semifasciata</i> Becker	9♂ 3♀
<i>Platycheirus kittilaensis</i> Dusek & Laska	1♂ 1♀
<i>Platycheirus manicatus</i> (Meigen)	6♀
<i>Platycheirus nigrofemoratus</i> Kanervo	1♂

kasvavalta alueelta (Kuva 2). Tämä holarktinen laji on Suomelle uusi ja tunnetaan aikaisemmin Alaskasta, Kanadasta, Grönlannista (Vockeroth, 1990), Norjasta (Nielsen 1999) ja Ruotsista (Bartsch 2001). Lisäksi olen määrittänyt Huippuvuorilta lajista neljä yksilöä, yhden koiraan ja kolme naarasta, jotka ovat Turun yliopiston eläinmuseon kokoelmissa.

Urttakseen alueen paljakoilta löytyi myös kaksi muuta harvinaista lajia. Lajista *Eupeodes punctifer* (Frey) löytyi yksi naaras 13.7.1998 ja

Taulukko 2. Urttaksen alueen (769:26) paljakalta 13.-18.7.1998 talletetut kukkakärpäset.

Table 2. Hoverflies collected 13.-18.7.1998 from Urttas mountains (769:26).

Laji / Species	Yksilöt / Specimens
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	3♂ 6♀
<i>Cheilosia pagana</i> (Meigen)	1♂
<i>Eupeodes punctifer</i> (Frey)	1♀
<i>Melanostoma mellinum</i> (Linnaeus)	1♂
<i>Parasyrphus groenlandicus</i> (Nielsen)	1♂
<i>Parasyrphus tarsatus</i> (Zetterstedt)	8♂ 4♀
<i>Platycheirus groenlandicus</i> Curran	2♂ 6♀

holarktisesti lajista *Platycheirus groenlandicus* Curran talletettiin 13.-14.7.1998 kahdeksan yksilöä. Taulukossa 2 on lueteltu Urttaksen alueen paljakoilta kerätyt kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Saavuttuamme Kilpisjärvelle päätimme keräillä vielä Saanan ja Jeähkkasin välisessä puronotkossa. Sää oli erinomainen, aurinko paistoi, oli lämmintä ja lähes työntä. Lyhyessä ajassa sain kohtuullisen saaliin, jonka lajisto oli kuitenkin tavanomainen lajeja *Eristalis gomojunovae* Violovitsh ja *Cheilosia sahlbergi* Becker lukuunottamatta. Talletetuista lajeista ja yksilöistä on luettelo taulukossa 3.

Havainnot vuonna 2001

Ensimmäisinä varsinaisina keräyspäivinä 10.-11.7.2001 keräily keskittyi Pumbovarrin lähiympäristöön, jolloin myös etsittiin sopivia biotooppeja. Pumbovarrin kalkkialueella kukkakärpäsiä pyydystettiin lähinnä lapinvuokon ja ruusujuuren kukilta. Jatkuvan navakan tuulen ja vain hetkittäisen auringon paisteen vuoksi saalis jäi määrällisesti heikohkoksi. Mielenkiintoisia lajeja olivat *Chrysosyrphus niger* (Zetterstedt), *E. punctifer*, ja *Platycheirus carinatus* (Curran). Pumbovarrin pahdan alla olevalla rehevällä niityllä ei navakan tuulen vuoksi päästy lainkaan keräämään kärpäsiä. Taulukossa 4 on lueteltu Pumbovarrin rinteeltä kerätyt kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Suuraavana päivänä (12.7.2001) suunta-

Taulukko 3. Saanan ja Jeähkkasin välisestä puronotkosta (767:25) 19.7.1998 talletetut kukkakärpäset.

Table 3. Hoverflies collected 19.7.1998 from a brook valley between Saana and Jeähkkas (767:25).

Laji / Species	Yksilöt / specimens
<i>Cheilosia longula</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Cheilosia nasutula</i> Becker	1♀
<i>Cheilosia sahlbergi</i> Becker	1♀
<i>Cheilosia vernalis</i> (Fallén)	1♂
<i>Dasysyrphus lunulatus</i> (Meigen)	1♀
<i>Eristalis gomojunovae</i> Violovitsh	1♂
<i>Melanostoma dubium</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Melanostoma mellinum</i> (Linnaeus)	1♂
<i>Parasyrphus tarsatus</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Platycheirus albimanus</i> (Fabricius)	1♀

Taulukko 4. Pumbovarrin (7687:282) rinteeltä 10.-14.7.2001 talletetut kukkakärpäset.

Table 4. Hoverflies collected 10.-14.7.2001 from the slope of Pumbovarri (7687:282).

Laji / Species	Yksilöt / specimens
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	2♂ 7♀
<i>Cheilosia longula</i> (Zetterstedt)	2♀
<i>Chrysosyrphus niger</i> (Zetterstedt)	1♂ 1♀
<i>Eupeodes punctifer</i> (Frey)	1♀
<i>Parasyrphus tarsatus</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Platycheirus carinatus</i> (Curran)	1♀
<i>Platycheirus manicatus</i> (Meigen)	1♀

simme Toskaljärven pohjoispuolella olevalle laajalle kosteikkoalueelle, joka uloittui Toskalharjin alarinteelle. Keräily suoritettiin lähinnä lyöntihaavilla, koska navakan tuulen ja vain hetkittäisen auringonpaisteen vuoksi kukkakärpäsiä ei juurikaan näkynyt. Mielenkiintoisin laji oli *C. niger*. Taulukossa 5 on lueteltu Toskaljärven pohjoispuolen kosteikolta kerätyt kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Lyhyisiin aurinkoisiin hetkiin kyllästyneenä lähdin 13.7.2001 etsimään aurinkoa idempää, jossa näkyi muutaman kilometrin päässä pilviraja. Parin tunnin taivalluksen jälkeen saavuin lähelle Porojärven rantaa kosteikolle, jossa pääsin keräämään kukkakärpäsiä auringonpaisteesta noin tunnin ajan. Saalis oli auringonpaisteesta

Taulukko 5. Toskäljärven pohjoispuolen kosteikolla (7689:281) 12.-15.7.2001 talletetut kukkakärpäset.
Table 5. Hoverflies collected 12.-15.7.2001 from a moist meadow (7689:281) north of Toskäljärvi.

Laji / Species	Yksilöt / Specimens
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	5♀
<i>Cheilosia pagana</i> (Meigen)	1♂
<i>Chrysosyrphus niger</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Melanostoma dubium</i> (Zetterstedt)	2♀
<i>Parasyrphus annulatus</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Parasyrphus tarsatus</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Platycheirus clypeatus</i> (Meigen)	1♂ 2♀
<i>Platycheirus immarginatus</i> (Zetterstedt)	1♂ 2♀
<i>Platycheirus podagratus</i> (Zetterstedt)	16♂ 7♀
<i>Sphaerophoria interrupta</i> (Fabricius)	1♀

huolimatta melko pieni. Maastossa luulin, että olin saanut vain yhden mielenkiintoisen lajin, *Platycheirus hyperboreus* Staeger. Kotona materiaalia määrittäessäni osoittautui kuitenkin, että olin löytänyt myös Suomelle uuden kukkakärpäslajin, *Platycheirus ramsarensis*. Tämä laji on kuvattu 1990 ja tunnetaan aikaisemmin vain Norjasta (Nielsen 1999), Ruotsista (Bartsch 2001), Irlannista, Ulko-Hebrideiltä ja Britanniaasta (Skotlannin ylämailta etelään Yorkshireen) (Goeldlin 1990). Lajin elinympäristöjä ovat kosteikat, tundra, rämeet, purojen ja järvien rannat sekä mahdollisesti tuntureiden heinikot. Taulukossa 6 on lueteltu Porojärven läheiseltä kosteikolta talletetut kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Porojärveltä palatessani löysin Karbbatsohkan alueelta monipuoliselta vaikuttavan kostean puronvarsiniityn, jonne päätin suunnata seuraavan päivän retken. Olin käynyt jo 11.7.2001 Karbbatsohkan alueella pohjoisempana, mutta saalis oli silloin ollut vähäinen. Mielenkiintoisimpia lajeja alueella vaikutti olevan *Syrphus attenuatus* Hine ja *C. semifasciata*. Lupaavalta näyttivät myös kaksi tummaa *Platycheirus*-yksilöä, joita pidin mahdollisesti *Platycheirus subordinatus* Becker -lajina, jonka olin odottanut löytäväni jo aikaisemilla lapinretkilläni. Myöhemmin kotona yksilöt varmistuivat kuuluvan lajiin *P. subordinatus*, joka on Nyky-Suomelle uusi laji. *P.*

Taulukko 6. Porojärven läheiseltä kosteikolta (7685:283) 13.7.2001 talletetut kukkakärpäset
Table 6. Hoverflies collected 13.7.2001 from a moist meadow nearby Porojärvi (7685:283)

Laji / species	Yksilöt / Specimens
<i>Melanostoma scalare</i> (Fabricius)	1♂
<i>Platycheirus clypeatus</i> (Meigen)	1♀
<i>Platycheirus hyperboreus</i> Staeger	1♂
<i>Platycheirus podagratus</i> (Zetterstedt)	3♂
<i>Platycheirus ramsarensis</i> Goeldlin, Maibach & Speight	1♂
<i>Platycheirus scambus</i> (Staeger)	1♀

Taulukko 7. Karbbatsohkan kostealta puronvarsiniityltä (7687:282) 11.-14.7.2001 talletetut kukkakärpäset.

Table 7. Hoverflies collected 11.-14.7.2001 from moist meadow along a brook in the Karbbatsohkan area (7687:282).

Laji / Species	Yksilöt / specimens
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	2♂ 5♀
<i>Cheilosia semifasciata</i> Becker	1♂
<i>Melanostoma dubium</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Parasyrphus tarsatus</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Platycheirus clypeatus</i> (Meigen)	1♂ 3♀
<i>Platycheirus immarginatus</i> (Zetterstedt)	11♂ 4♀
<i>Platycheirus podagratus</i> (Zetterstedt)	5♂ 2♀
<i>Platycheirus ramsarensis</i> Goeldlin, Maibach & Speight	1♂
<i>Platycheirus subordinatus</i> Becker	1♂ 1♀
<i>Sphaerophoria interrupta</i> (Fabricius)	11♂ 1♀
<i>Syrphus attenuatus</i> Hine	1♀

subordinatus on holarktinen laji, joka tunnetaan Norjasta (Nielsen 1999), Ruotsista (Bartsch 2001), Alaskasta, Kanadasta ja Venäjän pohjoisosista (Siperia) (Vockeroth 1990) sekä Petsamosta (Kanervo 1938). Lajin elinympäristöjä ovat avoimet maat, arktinen ja alpiininen tundra sekä matalat koivu- ja pajupensaikot tundralla. Lisäksi osoittautui, että olin löytänyt toisen yksilön *P. ramsarensis* -lajista. Taulukossa 7 on lueteltu Karbbatsohkan kostealta puronvarsiniityltä talletetut kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Viimeisenä keräyspäivänä 15.7.2001 lähdin lähellä Toskäljoen rantaa olevalle niitylle, jolla kasvoi runsaasti tunturikurjenhernettä (*Astragalus*

Taulukko 8. Toskaljoen rantaniityllä (7687:280) 14.-15.7.2001 talletetut kukkakärpäset.

Table 8. Hoverflies collected 14.-15.7.2001 from a meadow along Toskaljoki (7687:280).

Laji / Species	Yksilöt / Specimens
<i>Cheilosia longula</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	5♀
<i>Melanostoma dubium</i> (Zetterstedt)	1♀
<i>Platycheirus clypeatus</i> (Meigen)	1♀
<i>Platycheirus europeus</i> Goeldlin, Maibach & Speight	1♀
<i>Platycheirus immarginatus</i> (Zetterstedt)	2♀
<i>Platycheirus podagratus</i> (Zetterstedt)	3♂ 1♀
<i>Platycheirus scambus</i> (Staeger)	1♀
<i>Sphaerophoria interrupta</i> (Fabricius)	1♀
<i>Syrphus attenuatus</i> Hine	1♂
<i>Volucella bombylans</i> (Linnaeus)	1♂

alpinus Linnaeus). Kukkakärpäsiä pystyin keräämään kukilta, koska niitty oli osittain tuulelta suojassa. Paras kärpäskukka oli kuitenkin ruusujuuri, jolla varsinkin *Cheilosia*-suvun yksilöt kävivät. Lajisto niityllä oli melko tavanomaista. Ainoa merkittävä havainto oli laji *S. attenuatus*. Taulukossa 8 on lueteltu Toskaljoen rantaniityltä talletetut kukkakärpäslajit ja yksilömäärät.

Pohdintaa

Vertailtaessa tuloksia eri biotoopeilta kerätyistä lajeista, ei kovinkaan pitkälle meneviä johtopäätöksiä pysty tekemään. Jaoin keräyspaikat kahteen luokkaan, kuivaan paljakkaan ja kosteisiin tai reheviin niittyihin. Urttaksen alueella jako on selvä, lapinvuokkokasvustoon paljakalla ja pahdan alla olevaan rehevään niittyyn. Pumbovarrin alueella keräyspaikoista vain jyrkänteen alla oleva lapinvuokkokasvusto sopii kuivaksi paljakaksi, mutta sekin on niin lähellä pahdan alla olevaa niittyä, että sieltä voi helposti harhautua niitylle kuuluvia lajeja lapinvuokkokasvustoon. Muut keräyskohteet Pumbovarrin alueella ovat selvästi niittyjä.

Lapissa yleisiä lajeja, kuten *Cheilosia melanopa* (Zetterstedt) ja *P. tarsatus*, tavattiin molemmista biotoopeista. Myös etelämpänä yleisiä

Taulukko 9. Lajit jaoteltuna pyydystyspaikan tyyppin mukaan (A = niityt, B = paljakka).

Table 9. Species classified according to collecting habitat (A = meadows, B = bare mountain)

Laji / Species	A	B
<i>Cheilosia alpina</i> Zetterstedt	+	-
<i>Cheilosia longula</i> (Zetterstedt)	+	+
<i>Cheilosia melanopa</i> (Zetterstedt)	+	+
<i>Cheilosia pagana</i> (Meigen)	+	+
<i>Cheilosia semifasciata</i> Becker	+	-
<i>Chrysosyrphus niger</i> (Zetterstedt)	+	+
<i>Eupeodes punctifer</i> (Frey)	-	+
<i>Melanostoma dubium</i> (Zetterstedt)	+	-
<i>Melanostoma mellinum</i> (Linnaeus)	-	+
<i>Melanostoma scalare</i> (Fabricius)	+	-
<i>Parasyrphus annulatus</i> (Zetterstedt)	+	-
<i>Parasyrphus groenlandicus</i> (Nielsen)	-	+
<i>Parasyrphus tarsatus</i> (Zetterstedt)	+	+
<i>Platycheirus carinatus</i> (Curran)	-	+
<i>Platycheirus clypeatus</i> (Meigen)	+	-
<i>Platycheirus kittilaensis</i> Dusek & Laska	+	-
<i>Platycheirus europeus</i> Goeldlin, Maibach & Speight	+	-
<i>Platycheirus groenlandicus</i> Curran	-	+
<i>Platycheirus hyperboreus</i> Staeger	+	-
<i>Platycheirus immarginatus</i> (Zetterstedt)	+	-
<i>Platycheirus manicatus</i> (Meigen)	+	+
<i>Platycheirus nigrofemoratus</i> Kanervo	+	-
<i>Platycheirus podagratus</i> (Zetterstedt)	+	-
<i>Platycheirus ramsarensis</i> Goeldlin, Maibach & Speight	+	-
<i>Platycheirus scambus</i> (Staeger)	+	-
<i>Platycheirus subordinatus</i> Becker	+	-
<i>Sphaerophoria interrupta</i> (Fabricius)	+	-
<i>Syrphus attenuatus</i> Hine	+	-
<i>Volucella bombylans</i> (Linnaeus)	+	-

lajeja *Cheilosia longula* (Zetterstedt) ja *Cheilosia pagana* (Meigen) löydettiin molemmista biotoopeista. Lajia *Platycheirus manicatus* (Meigen) saatiin useita niityltä Urttaksen pahdan alta ja yksi Pumbovarrin alta lapinvuokkokasvustosta. Uskoisin sen harhautuneen Pumbovarrin pahdan alla olevalta niityltä, jolloin laji *P. manicatus* olisi Lapissa niitylaji. Selvästi niittyjen lajeja olivat *Cheilosia alpina* Zetterstedt ja *C. semifasciata*.

Kosteiden niittyjen lajeja ovat *Platycheirus clypeatus* (Meigen), *P. hyperboreus*, *Platycheirus immarginatus* (Zetterstedt), *Platycheirus pogagratus* (Zetterstedt), *P. ramsarensis* ja *P. subordinatus*, joista *P. hyperboreus*, *P. podagratus* ja *P. ramsarensis* vaikuttavat suosivan erittäin märkiä niittyjä. Lajia *P. podagratus* tavataan etelämpänä enimmäkseen soilta.

Havaintojen perusteella *Platycheirus groenlandicus* vaikuttaa selvästi paljakkalajilta. Muista lajeista harvinaiset *P. carinatus* ja *Parasyrphus groenlandicus* ovat mahdollisesti paljakkalajeja.

Kiitokset: Suuret kiitokset lajin *Parasyrphus groenlandicus* määrittämisen yhteydessä käydyistä hyödyllisistä keskusteluista Hans Bartschille ja Tore R. Nielsenille.

Kirjallisuus

- Bartsch, H.D. 2001: Swedish Province Catalogue for Hoverflies (Diptera, Syrphidae). — Entomol. Tidskr. 122: 189-215.
- Goeldlin de Tiefenau, P., Maibach, A. & Speight, M.C.D. 1990: Sur quelques espèces de *Platycheirus* (Diptera, Syrphidae) nouvelles ou méconnues. — Dipterists Digest 5:19-44.
- Haarto, A. 1997: Short reports. - Entomol. Fennica 8:1-3.
- Hellén, W. 1929: Neue Beiträge zur Kenntnis der Chilosia-Arten (Dipt.) Finnlands. — Notulae Entomol. 9:100-109.
- Hämet-Ahti et.al. 1986: Retkeilykasvio, Suomen Luonnonsuojelun Tuki Oy, Helsinki.
- Kanervo, E. 1938: Kokousselostuksia. — Ann. Entomol. Fennici 4:265.
- Nielsen, T.R. 1999: Check-list and distribution maps of Norwegian Hoverflies, with description of *Platycheirus laskai* nov.sp. (Diptera, Syrphidae). — NINA Fagrapport 35: 1-99.
- Schmid, U. 2000: *Cheilosia rhodiolae* spec. nov. — Taxonomie und Ökologie einer alpenen Schwebfliege (Diptera, Syrphidae) aus der *Cheilosia fasciata*-Gruppe. — Volucella 5:15-50.
- van Steenis, J. 1998: Some rare hoverflies in Sweden (Diptera: Syrphidae). — Entomol. Tidskr. 119:83-88.
- Vockeroth, J.R. 1990: Revision of the Nearctic species of *Platycheirus* (Diptera, Syrphidae). — Canad. Entomol. 122:659-766.